



<http://www.ucctoronto.ca> Tel. 416-323-4772 Fax: 416-323-6772 e-mail: [ucctoronto@bellnet.ca](mailto:ucctoronto@bellnet.ca) 208-145 Evans Ave., Toronto ON M8Z 5X8

**ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!**

Дорогі українці! Дорогі наші друзі і прихильники!  
Від імені Конгресу Українців Канади, відділ Торонто, щиро вітаємо Вас з Новим 2009 роком і світлим днем Різдва Христового та бажаємо Вам міцного здоров'я, достатку, миру і злагоди у Ваших родинях!

Щиро дякуємо всім, хто доклав зусиль та завдяки своїм щедрим жертвам уможливив успішне проведення наших проєктів:

- відзначення Днів Незалежності та Злуки українських земель 1918-1919 рр.;
- зустріч української громади з Президентом України Віктором Ющенком;

**СЛАВИМО ЙОГО!**

- святкування 17-ої річниці Незалежності України;
- День пам'яті українського воїна;
- показ фільму "Владика Андрей";
- вшанування 75-ої річниці Голодомору 1932-33 рр.

Екзекутива Конгресу Українців Канади, відділу Торонто:

*Маркіян Швець (голова), Марія Шкамбара (попередня голова), Ліда Бендюга (внутрішні справи), Іван Бейкер (зовнішні зв'язки), Петро Штурин (фінанси), Ліда Куліш (адміністративні справи)*

**ВІДЗНАЧЕННЯ У ТОРОНТО 75-ОЇ РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РР.**

Відзначення 75-ої річниці Голодомору 1932-33 рр. українські організації м. Торонто розпочали у листопаді 2007 р. Протягом цього часу було проведено вечори пам'яті, виставки, зустрічі, мітинги, тематичні концерти та ін.

До важливих заходів, які організував Конгрес Українців Канади, відділ Торонто (КУК-Торонто), належать **"Живий ланцюг пам'яті", Маніфестація учнів українських шкіл біля Парламенту Онтаріо та акція по внесенню теми Голодомору 1932-33 рр. в Україні до програм канадських шкіл м. Торонто.**

**ЖИВИЙ ЛАНЦЮГ ПАМ'ЯТІ**

22 листопада 2008 р. українці Торонто і околиць зібралися на вул. Блур-Захід, щоб разом вшанувати пам'ять про мільйонні жертви Голодомору 1932-33 рр. в Україні.



Присвячена 75-ій річниці Голодомору акція **"Живий ланцюг пам'яті"** розпочалася біля Генерального консульства України. Рівно о 5:00 вечора учасники акції, які утворили живий ланцюг від вул. Кеннеді Парк до вул. Джейн, запалили свої свічки. Короткий мітинг біля Генерального консульства відкрив голова КУК-Торонто Маркіян Швець, з тим виступили генеральний консул України Олександр Данилейко та мер Торонто Дейвід Міллер.

Після цього процесія у складі священників українських церков, канадських політиків, представників українських громадських та молодіжних організацій вирушила до церкви Св. Олив. Незважаючи на холодну і вітряну погоду, на заклик КУК-Торонто відгукнулося близько трьох тисяч людей. Учасники тримали в руках тематичні плакати та розповсюджували англomовні летючки з інформацією про геноцид українського народу, що давало можливість неукраїнцям зрозуміти мету цієї акції. Під час походу учасники процесії, яку очолив свідок Голодомору Степан Горлач, промовляли молитву **"Отче наш"**.

Відзначення у храмі Св. Олив розпочали свідки Голодомору 1932-33 рр. – Катерина Щербань, Валентина Подаш, Олександра Ямнюк, Віра Легка, Павло Макогон, Микола Латишко, Надія Стасів, Віра Канарейська, Ніна Когут, Федір Строгий, які у супроводі молоді з "Пласту" та Спільноти Української Молоді поставили 10 пам'ятних свічок, що символізують 10 мільйонів жертв Голодомору.

Після цього Владика Юрій Калішук (Українська Православна Церква) та Владика Стефан Хміляр (Українська

Католицька Церква) разом зі священниками відправили панахиду.

Вшановуючи пам'ять невинно знищених українців, члени федерального і провінційного уряду та генеральний консул поклали вінки до ікони Божої Матері. Під час вечора зворушливо виступили Владика Стефан Хміляр, Владика Юрій Каліщук, генеральний консул Олександр Данилейко, свідок Голодомору Микола Латишко, голова КУК-Торонто Маркіян Швець та члени федерального і провінційного парламентів Борис Вжесневський, Джерард Кеннеді, Донна Кенсфілд, Шері ДіНово. На відзначенні також була присутня канцлер м. Торонто Глорія Ліндзей Лубі.

“Живий ланцюг пам'яті” став заключною імпрезою у відзначенні 75-ої річниці українського Голодомору 1932-33 рр. у Торонто. КУК-Торонто щиро дякує Марії Шкамбарі, голові комітету по проведенню “Живого ланцюга пам'яті”, та усім членам організаційного комітету за успішну підготовку та проведення акції.

### **STUDENT COMMEMORATION OF THE UKRAINIAN GENOCIDE BY FAMINE-THE HOLODOMOR AT PARLAMENT BUILDING OF ONTARIO**

On Thursday Nov. 28th, over 450 students from Ukrainian Catholic Schools of: St. Josaphat, St. Demetrius, St. Sofia and Cardinal Josef Slipyj took part in a Commemorative Service of the 75th. Annivesary of the Famine-Genocide Holodomor of 1933. The service was opened by a prayer led by Bishop Stefan Chmilar of the Ukrainian Catholic Church and Rev. Volodymyr Makarenko of the Ukrainian Orthodox Church. The students were addressed by members of Parliament: The Hon. Donna Cansfield Minister of Natural Resources, Mr. Ouellete, Dr. Cherie DiNovo and Laurel Broten.

Students from St. Demetrius were the Masters of Ceremony and Hanna Haponenko from St. Josaphat's, Daniel Krutkiewicz from St. Sofia's and Cassandra Leschyshyn from Cardinal Slipyj spoke about the need to remember the Famine - Holodomor of 1933 as a genocide of the people of Ukraine.

Afterwards, for those schools that were able to participate, UCC-Toronto in addition to the costs of transportation of the students to the commemorative service at Queen's park sponsored the buses to the LUC Holodomor display at the Ukrainian Cultural Centre at 83 Christie Street.



UCC Toronto is grateful for the unabated support of the School Principals and Staff of the Schools as well as the organizers of the

event whose efforts made the 75th commemoration of the Holodomor indelible for our youth.

### **ВНЕСЕННЯ ТЕМИ ГОЛОДОМОРУ 1932-33 РР. В УКРАЇНІ ДО ПРОГРАМИ КАНАДСЬКИХ ШКІЛ**

Team members include: Eugene Yakovitch-Chair, Valentina Kuryliw-Co-chair, Alexander Chumak, Andrew Melnyk, Marika Szkambara, Lydia Falcomer, Christine Bidiak, Luba Tarapacky, Roman Kordiuik.

In the fall of 2007, the Holodomor Committee found out that the Toronto District School Board [TDSB] had no intention of including the Holodomor as one of the genocides to be studied in the new course on Genocide to be taught September 2008.

After a number of communiqués with the TDSB, The Holodomor Response Team prepared a number of presentations before the Review committee of the TDSB, outlining why it was imperative that the Holodomor be included in the Genocide curriculum. Once more, the TDSB rejected the idea. After a vigorous letter writing campaign, a series of meetings were set up by various members of the Team in the summer months of 2008 to rectify the situation.

This culminated in September 2008 with motions by trustee Mari Rutka 1: declaring the last Friday of November (28) as Holodomor recognition day, with an announcement, prepared by the Team, to be read at all TDSB schools, 2: “That a secondary curriculum teaching guide and curriculum resource materials on the Holodomor be developed for use beginning September 2009”. Also “That this guide and these materials be made available to every secondary school beginning in September 2009 and incorporated into the teaching of social studies courses that include the era of Western history [1930s] in which the Holodomor occurred”. These motions were passed unanimously by the TDSB. Also under discussion was the proposal that some members of the Holodomor Education Team act as consultants for the course preparation.

A Holodomor teaching kit was prepared by Valentina Kuryliw, Department Head of History. The kit consists of a comprehensive workbook for students and teachers with original lesson plans for teaching the Holodomor, several books, pamphlets, CDs and DVD. On 8 November 2008 twenty-five history teachers attended a workshop on “The Unknown Genocide: The Ukrainian Holodomor 1932-1933” at the [OHASSTA] Ontario History and Social Studies Teachers Association Conference presented by Valentina. Each participant received a Holodomor Kit. All had favourable and complimentary comments about both the kit and the teaching presentation.

On 27 November 2008, David Levac [MPP Brandt] read a proclamation in the Provincial Legislature of Ontario, officially recorded in Hansard. The proclamation reads in part that the Holodomor was a Famine/Genocide and that up to ten million persons of authority, intellect as well as farmers perished. Also included was the plea that all school boards include the teaching about the Holodomor as a compulsory part of their curriculum in the province of Ontario.

What this means is that the curriculum being prepared by the TDSB on the Holodomor will be supplementary teaching materials for the grade 12 World History course. The Genocide course does not include the Holodomor in their selected curriculum. This will be up for review by the TDSB in the near future.

The work of the Holodomor Response Team is on-going. Only by diligently working with the TDSB to carry out their promises and taking the teaching of the Holodomor to the Ministry of Education, will the issue be resolved to a satisfactory level.

## ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ З ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ ВІКТОРОМ ЮЩЕНКОМ



28 травня 2008 р. Торонто з офіційним візитом відвідав Президент України Віктор Ющенко з дружиною Катериною Ющенко. У зв'язку з цим КУК-Торонто за сприяння Посольства України організував зустріч Президента України з українцями Торонто і околиць, яка відбулась у бенкетному залі ресторану *Old Mill*.

Разом з Президентом та першою леді на зустріч з українською громадою завітали високоповажні гості, серед яких міністри й дипломати України, міністр фінансів Канади Джим Флагереті та провідники українських організацій. Після представлення гостей та вітального слова Маркіяна Швеця, голови КУК-Торонто, виступив міністр фінансів Канади Джим Флагереті. Він повідомив про визнання урядом Канади Голодомору 1932-33 рр. геноцидом та від імені канадського уряду запевнив, що Канада й далі підтримуватиме демократичні процеси в Україні та її інтеграцію в світове суспільство.



Затим присутні з цікавістю вислухали виступ Президента України Віктора Ющенка, який відзначив важливість визнання Канадою Голодомору 1932-33 рр. в Україні геноцидом та подякував уряду Канади як справжньому і надійному партнеру. Президент України також висловив щире подяку українцям Канади за участь у захисті української демократії, у тому числі й під час Помаранчевої революції, заторкнув питання зовнішньої та внутрішньої політики України, виокремивши зокрема тему вступу до НАТО, питання про мову, культуру та плани України щодо відзначення

75-ої річниці Голодомору. За вагомий внесок у розвиток українсько-канадських відносин, активну діяльність у гуманітарній сфері та активну участь у житті української громади Президент України Віктор Ющенко вручив державні нагороди таким представникам канадського українства, як: Андрію Гладисhevському, Богдану Медвідському, Богдану Онишуку, проф. Петру Потічному, Петру Кулію, Ярославу Соколику, Ігорю Богдану, Руслані Вжесневській, Марші Форчук-Скрипник, Юлії Креховецькій, Мар'яні Ленчак-Грос, Емілії Стельмах та Івану Мазуренку. На завершення зустрічі перед присутніми з короткою мистецькою програмою виступили народні артисти України Дмитро Гнатюк та Анатолій Паламаренко. Наприкінці почесний консул України Ераст Гоцуляк з дружиною Ярмілою передав свій щедрий дар у сумі 100 тис. дол. на потреби Острозької академії в Україні та 100 тис. дол. на вшанування 75-ої річниці Голодомору для Конгресу Українців Канади.

КУК-Торонто висловлює щире подяку за організацію цього важливого заходу голові КУК-Торонто Маркіяну Швецю, усім членам організаційного комітету та молодіжному танцювальному колективу „*Барвінок*” на чолі з мистецьким керівником Федором Даниляком.

## ВІДЗНАЧЕННЯ 17-ОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ В ТОРОНТО

Одним з найбільших масових щорічних проєктів КУК-Торонто є відзначення Дня незалежності України. Підготовку до святкування 17-ої річниці незалежності України комітет по відзначенню свята, котрий не перший рік очолює Ліда Куліш, розпочав ще у вересні 2007 р. І хоча роботи було доволі, а, окрім того, немало турбувало питання про погоду в цей день, свято пройшло успішно.



З самого ранку Сентенніал-парк у Етобіко перетворився на невелику Україну: шанувальники футболу мали нагоду пересвідчитися у майстерності українських дитячих і дорослих футбольних команд, любителі гри в шахи – позмагатися в цьому виді спорту, молоді українські таланти – взяти участь у конкурсі „*Українська зірка*“, до послуг дітей був дитячий куточок та ігровий майданчик, дорослі мали нагоду придбати різноманітні українські сувеніри, вишиванки, музикальні диски і под. на ярмарку, можна було скуштувати справжні українські страви та завітати до українського бару.

Офіційна частина свята розпочалася о полудні з молитви за Україну, яку провели Владика Стефан Хміляр (УГКЦ) та отець Богдан Сенцьо (УПЦ). Затим гостей привітали голова КУК-Торонто Маркіян Швець, генеральний консул України в Торонто Олександр Данилейко, та

канадські політики Борис Вжесневський, Джерард Кеннеді, Пеггі Неш, Лорел Бротен, Патрик Боер, Джон Кемпбелл, Алекс Кун та Боні Кромбі.



Після цього публіка могла насолодитися концертом, до участі в якому були залучені місцеві творчі таланти. Святкування, яке продовжилося нагородженням переможців конкурсів та змагань, розвагами та танцями під відкритим небом, завершилося опівночі. За приблизними підрахунками, в цей день у парку зібралося близько 5-6 тисяч українців.

КУК-Торонто сердечно дякує спонсорам та партнерам, чия допомога уможливила виконання поставлених завдань.



На фото: голова КУК-Торонто М. Швець та голова комітету по відзначенню Дня незалежності Л. Куліш з синами

7 листопада 2008 р. КУК-Торонто провів у ресторані „Золотий лев” вечір, на якому подякував за працю добровольцям, членам та голові комітету по відзначенню Дня незалежності Ліді Куліш.

**ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНСЬКОГО ВОЇНА**

У неділю, 9 листопада 2008 р., в Українсько-канадському меморіальному парку в Торонто пройшло



відзначення Дня пам'яті українського воїна. Українські ветерани пройшли маршем до пам'ятника Невідомого воїна, після чого представники українських церков спільно відправили панахиду. Зворушливо звучали слова М. Швеця, голови КУК-Торонто, О. Данилейка, генерального консула України в Торонто, головного доповідача генерала В. Пергата, канадських політиків та представника Збройних Сил України. Від імені уряду, ветеранських, громадських та молодіжних організацій у пам'ять про всіх полеглих українських воїнів та жертв війн до підніжжя пам'ятника було покладено вінки. У відзначенні взяло участь близько 400 людей.

КУК-Торонто щиро дякує хору “Оріон”, оркестру “Авангард” та голові комітету по проведенню свята Юрію Сергійчуку за їхню працю.

**Інформацію про подані вище події читайте на інтернетній сторінці КУК-Торонто:**

[http://www.ucctoronto.ca/pictures\\_0.htm](http://www.ucctoronto.ca/pictures_0.htm)

**Список жертводавців за 2008 р. подано на інтернетній сторінці КУК-Торонто:**

[http://www.ucctoronto.ca/Donors/Donations\\_2008.html](http://www.ucctoronto.ca/Donors/Donations_2008.html)

*Дорогі співвітчизники! Ваша фінансова допомога – основа нашого бюджету. Внесок кожного і усіх нас разом є запорукою спільного успіху задля більше ніж сотиссячної української громади м. Торонто!*

*Your generous support is needed so that we can continue to organize and participate in events that promote the development of amateur arts groups, educational seminars and displays, and community volunteer activities.*

*We need a strong community! Your support is needed to continue our work!*

**Щиро дякуємо Вам!**

**Thank You!**

\$50.00 \_\_\_\_\_ \$100.00 \_\_\_\_\_ \$250.00 \_\_\_\_\_ \$500.00 \_\_\_\_\_ Other \$ \_\_\_\_\_

Name: \_\_\_\_\_

Address: \_\_\_\_\_ Tel. \_\_\_\_\_

Для отримання посвідки на звільнення від доходного податку просимо виписувати чеки на **Toronto Ukrainian Charitable Fund.**

Please make cheques payable to Toronto Ukrainian Charitable Fund.

Чеки просимо висилати на адресу:

Please mail your cheques to:

**UCC, Toronto Branch, 145 Evans Avenue, #208, Toronto, ON, M8Z 5X8, CANADA**